

Usmernenie Pamiatkového úradu SR k spracovaniu dokumentácie

„Zásady ochrany pamiatkového územia“

Metodické usmernenie je interný materiál Pamiatkového úradu SR. Akceptovanie metodického usmernenia zo strany spracovateľov je jedným zo základných predpokladov pre vydanie **súhlasného vyjadrenia Pamiatkového úradu SR** k posudzovanému materiálu „Zásady ochrany pamiatkového územia“ a ak je spracovateľom oprávnená osoba aj súhlasného stanoviska KPÚ.

Cieľom metodického usmernenia je zabezpečiť jednotný postup pri spracovaní odborného materiálu.

Zásady ochrany pamiatkového územia (ďalej len „Zásady“) sú súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom pre spracovanie územno-plánovacej dokumentácie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších právnych predpisov.

Použité podklady:

- Zákon NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“) v znení zákona NR SR č. 479/2005 Z. z.,
- Vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 16/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „vyhláška“),
- Zásady ochrany pamiatkových území, Metodické usmernenie Ministerstva kultúry SR k § 29 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, vydané v auguste 2002,
- Európsky dohovor o krajine č. 515/2005 Z. z. (EDoK),
- Zákon č. 237/2000 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii,
- Usmernenie orgánov územného plánovania vo väzbe na § 29 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, usmernenie Ministerstva životného prostredia SR uverejnené vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR, ročník X, 2002, čiastka 5, Časť III. „Stanoviská, správy a informácie, strana 87 a 88,
- Medzinárodné dokumenty ICOMOS o ochrane kultúrneho dedičstva.

Ciele Zásad:

- **Vytvoriť dokument** na vykonávanie základnej ochrany pamiatkového územia,
- **Definovať pamiatkové hodnoty** pamiatkového územia a stanoviť požiadavky na ich optimálny spôsob ochrany, obnovy a prezentácie,
- **Vytvoriť** aktuálny kvalitný **základný podklad pre výkon štátnej správy** na úseku ochrany pamiatkového fondu v pamiatkovom území.

Spracovatelia Zásad:

- Krajský pamiatkový úrad (ďalej len „KPÚ“),
- Oprávnená osoba - osoba s osobitnou odbornou spôsobilosťou v príslušnom odbore na základe osvedčenia vydaného Ministerstvom kultúry SR.

Základné pojmy:

Pamiatkové územie je sídelný územný celok alebo krajinný územný celok sústredených pamiatkových hodnôt alebo archeologických nálezov a archeologických nálezísk, ktorý je z dôvodu ich ochrany podľa tohto zákona vyhlásený za pamiatkovú rezerváciu alebo pamiatkovú zónu.

Pamiatková rezervácia je územie s uceleným historickým sídelným usporiadaním a s veľkou koncentráciou nehnuteľných kultúrnych pamiatok alebo územie so skupinami významných archeologických nálezov a archeologických nálezísk, ktoré možno topograficky vymedziť (ďalej len „PR“).

Pamiatková zóna je územie s historickým sídelným usporiadaním, územie kultúrnej krajiny s pamiatkovými hodnotami alebo územie s archeologickými nálezmi a archeologickými náleziskami, ktoré možno topograficky vymedziť (ďalej len „PZ“).

Ochranné pásmo je územie vymedzené na ochranu a usmerný rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny (ďalej len „OP“).

Základná ochrana pamiatkového územia je súhrn činností a opatrení, ktorými orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy v spolupráci s vlastníkmi nehnuteľností zabezpečujú zachovanie pamiatkových hodnôt v území, ich dobrý technický, prevádzkový a estetický stav, ako aj vhodný spôsob využitia jednotlivých stavieb, areálov alebo urbanistických súborov a vhodné technické vybavenie pamiatkového územia.

Krajina je časť územia, tak ako ju vnímajú ľudia, ktorej charakter je výsledkom činností a vzájomného pôsobenia prírodných alebo ľudských faktorov

Ochrana krajiny sú činnosti smerujúce k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity

Pamiatková hodnota je súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany.

Národná kultúrna pamiatka je hnuťelná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku. **V tomto dokumente nehnuteľná národná kultúrna pamiatka ďalej len „NKP“.**

Pamiatkový výskum je odborná činnosť zameraná na získavanie poznatkov o kultúrnych pamiatkach, pamiatkových územiach, archeologických nálezoch a o archeologických

náleziskách. Vykonáva na sa prípravu obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok, na vypracovanie zásad ochrany pamiatkových území a na vedecké a dokumentačné účely. Pamiatkový výskum môže vykonávať len fyzická osoba s osobitnou odbornou spôsobilosťou v príslušnom odbore na základe osvedčenia vydaného Ministerstvom kultúry SR.

Urbanisticko–historický výskum je druh pamiatkového výskumu, ktorého výsledkom je dokumentácia urbanisticko–historického výskumu pamiatkových území.

Územný priemet ochrany kultúrnych hodnôt je širší pojem, ktorý zahŕňa v sebe aj iné kultúrne hodnoty územia než len pamiatkové (NKP, územnú ochranu a pod.).

Širšie vzťahy dokumentujú dôležité začlenenia riešeného pamiatkového územia do štruktúry osídlenia.

O Zásadách všeobecne:

- Sú **koncepčným dokumentom**, ktorý sa má uplatňovať v praxi. Na tvorbe dokumentu sa má podieľať čo najširší kolektív odborníkov. Zásady nemôžu byť spracované bez spolupráce a prerokovania s externým prostredím (spracovatelia ÚPD, zástupcovia samosprávy, a pod.). V najvyššom štádiu rozpracovanosti je žiadúce predložiť zásady na pripomienkovanie mestu, alebo obci, ako aj všetkým odborným orgánom, ktoré vykonávajú hospodársku, alebo inú odôvodnenú činnosť v pamiatkovom území. V prípade, že v menších sídlach nie sú inštitucionalizované odborné zložky, je účelné vyžiadať si individuálne názory.
- Vychádzajú z urbanisticko-historického výskumu, ktorý **môže** vopred vypracovať oprávnená osoba na základe rozhodnutia KPÚ. V tom prípade je nutné uviesť spracovateľa, rok spracovania, možnosť využitia, prípadne požiadavky na doplnenie.
- Predpokladom pre kvalitné spracovanie Zásad je dobré poznanie pamiatkových hodnôt (predovšetkým urbanistických). Okrem urbanisticko-historického výskumu je vhodné pracovať aj s čiastkovými architektonicko-historickými a umelecko-historickými výskumami jednotlivých objektov, prípadne blokov ako aj výsledkami archeologických výskumov. Stručné zhrnutie výsledkov výskumov je pomôckou pre definovanie a analýzu pamiatkových hodnôt územia.
- Sú **spracované v súlade s nariadením/rozhodnutím o vyhlásení pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny**.
- **Spracúvajú sa zvyčajne na obdobie 10 – 15 rokov**.
- Zo zákona sú **určené KPÚ, orgánom štátnej správy a samosprávy a vlastníkom**, keďže všetkým sa ukladá povinnosť zabezpečiť zachovanie pamiatkových hodnôt v území.
- Sú **právnym dokumentom** na základe toho, že o nich hovorí zákon (§ 29 pamiatkového zákona). Vo väčšine prípadov sú podkladom, alebo jedným z podkladov pre vydávanie rozhodnutí alebo stanovísk KPÚ. Platia teda pre ne aj všeobecné ustanovenia správneho poriadku, týkajúce sa nazerania do podkladov. Obstarávanie podkladov pre rozhodnutie ukladá zákon správnemu orgánu vo verejnom záujme, pričom skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti (§ 34 ods. 6 zákona č. 71/1967 Zb.) sú jedným z podkladov v konaní a ak sa nimi rozhodnutie odôvodňuje, je potrebné ich v odôvodnení uviesť.
- Sú v princípe **verejným dokumentom** (aj keď z pamiatkového zákona nevyplýva povinnosť publikovať ho). Ak sa stanú podkladom pre konania a rozhodnutia KPÚ, môžu účastníci konania nahliadnuť do Zásad. Zásady ako verejný dokument majú byť prístupné aj vo forme informácie, v zmysle informačného zákona.

- Sú **dokumentom na vykonávanie základnej ochrany** (resp. podkladom pre rozhodnutia). Zákonodarcu definuje spracovateľa Zásad **KPÚ alebo oprávnenú osobu**, neuvádza PÚ SR. PÚ SR má ale podľa § 10 ods. 2 písm. k) pamiatkového zákona poskytovať KPÚ odbornú a metodickú pomoc.
- Sú **súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia**, ktorý je podkladom pre spracovanie územno-plánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“). Povinnosť zapracovať Zásady do ÚPD má jej spracovateľ.

Vzhľadom k tomu, že Zásady sú podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie je potrebné zohľadniť pri ich spracovaní aj požiadavky zákona NR SR č. 479/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Usmernenie Ministerstva životného prostredia SR podáva orgánom územného plánovania výklad stavebného zákona a Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. vo väzbe na § 29 pamiatkového zákona. Z tohto usmernenia vyplýva, že:

Územný plán regiónu - v súlade s § 10 ods. 2 písm. a) stavebného zákona stanovuje zásady a regulatívy ochrany národných kultúrnych pamiatok, ktoré podľa § 11 ods. 4 písm. i) vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii predstavujú návrh koncepcie ochrany a využitia kultúrneho dedičstva.

Územný plán obce - v súlade s § 11 ods. 2 písm. d) stavebného zákona ustanovuje zásady a regulatívy ochrany a využívania kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov predovšetkým vo vzťahu k návrhu funkčného využitia územia.

Územný plán zóny - v súlade s § 12 ods. 2 písm. g) stavebného zákona ustanovuje zásady a regulatívy začlenenía stavieb do okolitej zástavby, do pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny.

V súvislosti s uvedeným je potrebné zdôrazniť, že nejde len o prebratie územného priemetu kultúrnych hodnôt – zásad ochrany pamiatkového územia do návrhu riešenia územnoplánovacej dokumentácie, ale o ich využitie a zapracovanie vo vzťahu na príslušný stupeň územného plánu, hlavne obsah a rozsah riešenia.

O ochrane pamiatkového územia pojednáva vyhláška MŽP SR č. 55/2001 Z. z. v:

§ 11 Obsah územného plánu regiónu

ods. 3 V základných údajoch sa uvádzajú, pod písmenom

g) vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

i) návrh koncepcie ochrany a využitia kultúrneho dedičstva a návrh rozvoja rekreácie

ods. 6 Záväzná časť územného plánu regiónu, pod písmenom

b) zásady a regulatívy starostlivosti..., zachovania kultúrneho dedičstva...

§ 12 Obsah územného plánu obce

ods. 4 Riešenie územného plánu obce obsahuje, pod písmenom

i) vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

ods. 6 Záväzná časť..., pod písmenom

e) zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt...

§ 13 Obsah územného plánu zóny

ods. 4 Riešenie územného plánu zóny, pod písmenom

d) vyhodnotenie limitov územia, napr. limity využitia prírodných zdrojov a potenciálu územia, **ochranné pásma, chránené územia, stavebné**

uzávery a iné rozhodnutia štátnych orgánov.....obmedzenia vyplývajúce.....z ochrany prírody a krajiny a kultúrnych pamiatok

f) začlenenie stavieb do okolitej zástavby, do pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a do ostatnej krajiny

ods. 5 Zastavovacie podmienky na umiestnenie stavieb na jednotlivých pozemkoch určujú, pod písm.

- c) prípustnosť architektonického riešenia stavieb z hľadiska zachovania charakteru existujúcej zástavby, napr. stavebný sloh, tvaroslovie, sklon strechy, použitie niektorých stavebných výrobkov, druh oplatenia

ods. 7 Závazná časť územného plánu zóny...., pod písm.

e) regulatívy začlenenia stavieb do okolitej zástavby, pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny

Vo vyššie uvedenom texte boli len taxatívne vymenované tie časti vyhlášky, v ktorých sa konkrétne hovorí o chránenom území, pamiatkovom území a o zachovaní kultúrneho dedičstva. Každý spracovateľ - odborný pracovník, ktorý spracováva podklady - zásady k spracovaniu územnoplánovacej dokumentácie, má byť podrobne oboznámený so znením všetkých troch § 11, 12, 13 vyhlášky MŽP SR č.55/2001. Zásady je potrebné spracovať na základe poznania urbanisticko-historického a stavebného vývoja pamiatkového územia, pamiatkového zákona a v súlade s vyhláškou MŽP SR č.55/2001.

Pokiaľ majú byť zásady spoločensky rešpektovaným a dodržiavaným dokumentom, musia byť všeobecne zrozumiteľné. Odporúča sa materiál predložiť na posúdenie právneho expertovi, pôsobiacemu v oblasti správneho práva a ochrany pamiatkového fondu.

Zásady majú obsahovať náležitosti, ktoré obsahovo vyplývajú z pamiatkového zákona a sú v súlade s platnými súvisiacimi právnymi predpismi SR:

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

NÁZOV PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA (podľa vyhlásenia)

NÁZOV OBCE, MESTA PODĽA ZÁKLADNEJ ÚZEMNEJ JEDNOTKY A KATASTRA, V KTOROM SA PAMIATKOVÉ ÚZEMIE NACHÁDZA

ORGÁN, KTORÝ ÚZEMIE VYHLÁSIL, DÁTUM VYHLÁSENIA, Č. ÚZPF

VYMEDZENIE PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA (podľa vyhlásenia, resp. zápisu do ÚZPF)

VYMEDZENIE OCHRANNÉHO PÁSMA (ak bolo vyhlásené a je platné)

- Pri vymedzení pamiatkového územia je dôležité hranice vyznačiť do aktuálnych mapových podkladov získaných od príslušnej správy katastra (starých maximálne 3 mesiace). Uviesť druh mapy, mierku, dátum stavu polohopisu, na ktorom je hranica vyznačená, taktiež mapový podklad, podľa ktorého bol popis hranice spracovaný. Vhodné mierky 1:1000, 1:2000, 1:5000. Prílohou identifikačných údajov má byť aj grafické vyznačenie hraníc pamiatkového územia a ochranného pásma (grafická dokumentácia - **Výkres č. 1**), kde budú vyznačené aj NKP.
- Popis hranice pamiatkového územia orientovať z určitého východzieho bodu, postupovať v smere hodinových ručičiek hranicami parciel. Je potrebné uviesť čísla parciel, po vnútornej strane hranice, ktorou sa územie vymedzuje. Preťatie parcely hranicou územia (napr. komunikácia) je potrebné slovne vyjadriť. (pozri „Inštrukcia na využívanie katastra

nehnutelností“ vydaná Úradom geodézie, kartografie a katastra SR v roku 1994 a „Smernica na ostatné úlohy katastra nehnuteľností“ S74.20.73.49.00 vydaná Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky v roku 1999).

2. ODÔVODNENIE OCHRANY PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

A. DÔVOD SPRACOVANIA ZÁSAD OCHRANY PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

B. STRUČNÝ HISTORICKÝ A STAVEBNÝ VÝVOJ ÚZEMIA

Uviest' najdôležitejšie údaje z dokumentácií urbanisticko-historických výskumov.

C. ZÁSADNÉ URBANISTICKÉ VÝVOJOVÉ ETAPY

D. URBANISTICKÁ ŠTRUKTÚRA PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA (rozbor územia)

E. VYHODNOTENIE ÚZEMIA Z HĽADISKA PAMIATKOVÝCH HODNÔT

F. FUNKČNÉ VYUŽITIE PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

Prehľadne zdokumentovať rušivé javy v území.

G. NÁRODNÉ KULTÚRNE PAMIATKY

H. FUNKČNÉ VYUŽITIE OBJEKTOV V PAMIATKOVOM ÚZEMÍ

I. SPOLUPRÁCA NA REGENERÁCIÍ PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

účasť orgánov, organizácií, samosprávy a občanov - vychádzať z pamiatkového zákona a zákona o obciach a miestnej samospráve

J. PREHĽAD V SÚČASNOSTI PLATNÝCH AKO AJ ROZPRACOVANÝCH ÚZEMNO-PLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

(región, sídlo, zóna) s uvedením autora, dátumu spracovania a nadobudnutím právoplatnosti a orgánu, ktorý dokumentáciu schválil

- Odôvodnenie ochrany pamiatkového územia s odvolaním sa na právne normy a na všeobecné nariadenia je veľmi dôležité, pretože správny poriadok výslovne ustanovuje, že v každom individuálnom odôvodnení správneho orgánu sa uvedú skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, ďalej spôsob, akým sa zhodnotili vykonané dôkazy a ostatné podklady, a aj úvahy, ktoré viedli k aplikácii konkrétneho právneho predpisu na prejednávajúcu vec.

3. POŽIADAVKY

NA PRIMERANÉ FUNKČNÉ VYUŽITIE ÚZEMIA, NA ZACHOVANIE, ÚDRŽBU A REGENERÁCIU HISTORICKÉHO PÔDORYSU A PARCELÁCIE, OBJEKTOVEJ SKLADY, VÝŠKOVÉHO USPORIADANIA OBJEKTOV, PRVKOV INTERIÉRU A ULIČNÉHO PARTERU, CHARAKTERISTICKÝCH POHĽADOV, SILUETY A PANORÁMY, ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZÍSK A ĎALŠÍCH KULTÚRNYCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

I. ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY OCHRANY PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

II. POŽIADAVKY NA PRIMERANÉ FUNKČNÉ VYUŽITIE PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

Zhodnotenie súčasného stavu využitia pamiatkového územia (prevládajúca funkčná náplň objektov, bývanie, vybavenosť - obchody a služby, pracoviská - administratíva a výroba, kultúra, rekreácia, turistický ruch).

- III. POŽIADAVKY NA ZACHOVANIE, ÚDRŽBU A REGENERÁCIU HISTORICKÉHO PÔDORYSU A PARCELÁCIE
- IV. POŽIADAVKY NA ZACHOVANIE OBJEKTOVEJ SKLADBY PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA
- V. POŽIADAVKY NA VÝŠKOVÉ USPORIADANIE OBJEKTOV V PAMIATKOVOM ÚZEMÍ
- VI. POŽIADAVKY NA PRVKY INTERIÉRU A ULIČNÉHO PARTERU
- VII. POŽIADAVKY NA ZACHOVANIE CHARAKTERISTICKÝCH POHĽADOV V ÚZEMÍ
- VIII. POŽIADAVKY NA OCHRANU SILUETY A PANORÁMY ÚZEMIA
- IX. POŽIADAVKY NA ZACHOVANIE ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZÍSK
- X. POŽIADAVKY NA ZACHOVANIE ĎALŠÍCH KULTÚRNYCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA

- Požiadavky sú jadrom zásad, podobne ako výrok rozhodnutia. Preto majú byť **vždy konkrétne** a nesmú vzniknúť pochybnosti o rozsahu ich účinkov. Požiadavky majú byť usporiadané podľa dikcie pamiatkového zákona. Obsahovou prioritou je stanovenie požiadaviek podľa všeobecne uznávaných chárt a dohovorov a súčasných vedeckých poznatkov, aplikovaných na konkrétnom území. Zásady formulované v požiadavkách majú vystihovať nie len syntézu poznania, jednotlivých individuálnych a komplexných výskumov realizovaných v pamiatkovom území, ale aj koncepčný názor akým spôsobom je potrebné usmerňovať činnosti v pamiatkovom území do budúcnosti vo vzťahu k ochrane pamiatkového fondu a predchádzať jeho ohrozeniam, ako aj korigovať neuspokojivý stav z minulosti. Pri každej požiadavke je potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov.
- Formulácia požiadaviek musí vychádzať z poznania a definovania pamiatkových hodnôt a z nich vyplývajúca miera prísnosti – napr. musí alebo je žiadúce alebo je vhodné. Je dôležité dbať na logické znenie jednotlivých požiadaviek. Ďalej je potrebné zvažovať, či je z požiadavky prípustná výnimka. Požiadavky majú byť vyjadrené v presnej, stručnej a úplnej formulácii. Účelné je zoradenie do kapitol, ako aj číslovanie požiadaviek kvôli neskoršej citácii vo všetkých formách vyjadrení KPÚ. Pri najdôležitejších požiadavkách je vhodné použiť pozitívne aj negatívne vymedzenie. (grafická dokumentácia - **Výkres č. 2**)
- Potrebná je komunikácia s obstarávateľom a spracovateľom územno-plánovacej dokumentácie, ktorý bude transformovať Zásady do územného plánovania.

Po metodickej stránke je potrebné **diferencovať prístup a usmerňovanie** v druhoch pamiatkových území vo vzťahu k ich konkrétnym pamiatkovým hodnotám (PZ, PR).

4. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

V záverečných ustanoveniach sa uvádza, aké dokumenty predchádzali týmto zásadám. Dôležité je uviesť, kto predchádzajúce dokumenty vytvoril, či sa týmito zásadami nahrádzajú staršie zásady, resp. sa dopĺňajú alebo aktualizujú a v ktorých častiach. V prípade, že predchádzalo iba vyhlásenie pamiatkového územia, je potrebné uviesť aj túto skutočnosť. **Kľúčový je najmä dátum platnosti nových zásad, signovaný riaditeľom príslušného KPÚ.**

5. PRÍLOHY

- **Zoznam podkladov** – všetkých odborných a metodických dokumentov použitých pri tvorbe zásad.

- **Zoznam historickej dokumentácie** (ktorá sa viaže na požiadavky ochrany zachovania a prezentácie pamiatkových hodnôt územia)
- **Fotografická dokumentácia** – tvorí ju fotodokumentácia súčasného stavu. Potrebné je sledovať postup záberov od celku k detailom a previazať ju s požiadavkami v textovej časti.

Pamiatkové územie dokumentovať

- panoramatickými zábermi
 - charakteristickými pohľadmi do priestorov námestí a ulíc
 - zábermi významných objektov a dominant urbanistických priestorov
 - pohľadmi na uličné fasády zástavby, dvorové a vnútroblokové priestory, mestské opevnenie, priekopy
 - pohľadmi na celky zelene a cintoríny,
 - charakteristickými detailmi objektov, drobnú architektúru, výtvarno-umelecké dotvorenia priestorov,
 - zábermi na prepojenie pamiatkového územia s novou zástavbou.
 - Vhodné je doplniť pohľady na územie z výšky (z výškových stavieb, letecké snímky)
- **Grafická dokumentácia** (podľa usmernenia k urbanisticko-historickému výskumu)

Výkres – **Širšie vzťahy** (ak je potrebný)

Výkres – **Vyznačenie hraníc pamiatkového územia, ochranného pásma** (ak je platné) **a NhNKP** (aktuálny právny stav)

Výkres – **Zásady ochrany pamiatkového územia** (previazať s požiadavkami v texte, vyznačiť predovšetkým nezastavateľné plochy a výškové regulatívy, chránené pohľady)

Podľa okolností môže byť doplnená o ďalšie výkresy

Je vhodné doplniť Zásady CD (DVD) nosičom obsahujúcim prílohy, ktorý bude tvoriť súčasť Zásad.

6. PRÁVNE NORMY

- V prílohách je účelné uviesť súvisiace právne normy, ktoré pomôžu vlastníkom nehnuteľností v pamiatkovom území zorientovať sa v zložitom systéme obmedzení (pamiatkový zákon, vyhláška, zákon o reštaurátorskej komore, autorizovaných architektov a stavebných inžinieroch a pod.)

Záverečné odporúčania a informácie

- Spracované Zásady predloží spracovateľ Pamiatkovému úradu SR na posúdenie v Odborno-metodickej komisii PÚ SR po predchádzajúcom posúdení KPÚ, na základe kladného posúdenia vydá Pamiatkový úrad SR vyjadrenie, ktoré sa stáva súčasťou spracovaného materiálu.
- Jedno definitívne vyhotovenie Zásad si ponechá Pamiatkový úrad SR pre archívne účely.
- KPÚ po odsúhlasení Zásad zašle Pamiatkovému úradu SR zoznam objektov vytipovaných na vyhlásenie za NKP (prípadne návrh úprav hraníc územia) ako podnet na spracovanie návrhov na vyhlásenie (vymedzenie) pamiatkového fondu.

- Po odsúhlasení spracovaného materiálu sa tento stáva podkladom – súčasťou územného priemetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom pre spracovanie územno-plánovacej dokumentácie.
- V prípade zistenia zmien je potrebné spracovať návrh úprav a ten spolu s grafickou prílohou zaslať na PÚ SR, ktorý rozhodne či navrhované zmeny je v zmysle usmernenia MK SR možné aktualizovať alebo je nutné pamiatkové územie prevyhásiť.
- Po prijatí V prípade, že sa k zásadám prihlásilo mestské alebo obecné zastupiteľstvo, je potrebné uviesť číslo tohto uznesenia. V prípade, že sa zásady stali súčasťou ÚPD, je potrebné uviesť odkaz na príslušné všeobecne záväzné nariadenie.

Účinnosť metodického usmernenia: 01. 01. 2008